Рæстæг æ рохс бæнттæ соруй... кумæ?

Время уносит светлые дни... куда?

Дигора, №2 2006

paragraph 1.

1.1. **Ка ’ й зонуй , кедæрти**
ка æй зон -уй кедæр -т -и
кто 3SG.ENCL.GEN знать,уметь PRS.3SG чей-то,чужой PL GEN/INESS

ма евгъуд бæрæгбæнтти уæлмонц рæвдауй ,
ма евгъуд бæрæгбæн -тт -и уæлмонц рæвда -уй
NEG/ещё/и/но/чтобы/что прошлый праздник PL GEN/INESS мечта ласкать PRS.3SG

фал нæ фулдæр нæ цийнитæй
фал нæ фулдæр нæ цийн -ит -æй
однако NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL больше NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL радость PL ABL

рахизтан нæ сæйрагдæр сагъæсмæ
ра- хизт -т -ан нæ сæйраг -дæр сагъæс -мæ
PREF лезть PL PST.1PL NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL главный COMPAR/FOC размышление ALL

: куд рауайдзæнæй нæ нæуæг анз ,
куд ра- уай -дзæнæй нæ нæуæг анз
как/как-то,именно PREF бежать/течь FUT.3SG NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL новый год

ци нæ хезуй , цæмæй
ци нæ хез -уй цæмæй
что NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL взбираться PRS.3SG чтобы/что.ABL

нæ барæвдаудзæнæй кенæ ба
нæ ба- рæвдау -дзæнæй кенæ ба
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL PREF ласкать FUT.3SG или CONTR

нæ цæмæй батухсун
нæ цæмæй ба- тухс -ун
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL чтобы/что.ABL PREF пробираться/переживать INF/PRS.1SG

кæндзæнæй .
кæн -дзæнæй
делать FUT.3SG

1.2. **Мæнæ кæсайтæ аци хузæмæ : сауæнгæ Метин**
мæнæ кæс -айтæ аци хуз -мæ сауæнгæ Метин
вот смотреть/читать/казаться SUBJ.2PL этот цвет/внешность,вид ALL даже Метин

дада дæр , исонибонмæ
дада дæр исон -и бон -мæ
дед/папа FOC завтра GEN/INESS день/возможность ALL

бакæсгæй , фурдестæ
ба- кæс -г -æй фур дес -т -æ
PREF смотреть/читать/казаться CONV ABL баран/много,сильно удивление,изумление PL NOM

кæнуй .
кæн -уй
делать PRS.3SG

1.3. **Уадессагæй си ци**
уа: дессаг -æй си ци
чудо ABL 3SG.ENCL.INESS/3PL.ENCL.INESS/3SG.ENCL.ABL/3PL.ENCL.ABL что

рауидта , уой нæ
ра- уид -т -а уой нæ
PREF видеть TR PST.TR.3SG быть.SUBJ.3PL/он,она.GEN NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL

зонæн , фал нин
зон -æн фал нин
знать,уметь PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ однако 1PL.ENCL.DAT

нæ « цардаразгутæ »
нæ цард араз -гу -т -æ
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL жить.PART.PST/жизнь изготовлять PART.PRS PL NOM

ба нæ зæрдитæ неци уæхæнæй барохс
ба нæ зæрд -ит -æ неци уæхæн -æй ба- рохс
CONTR NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL сердце PL NOM ничто такой ABL PREF свет

кодтонцæ .
код -т -онцæ
делать TR PST.TR.3PL

1.4. **Уогæ нин хецауадæ куд**
уогæ нин хецауад куд
впрочем,на.самом.деле 1PL.ENCL.DAT правительство,начальство как/как-то,именно

зæгъуй , уотемæй æргъти ирæзт 8,5 проценттемæй
зæгъ -уй уотемæй æргъ -т -и ирæзт процент -т -емæй
сказать PRS.3SG таким.образом цена PL GEN/INESS расти.PART.PST процент PL ABL.PRN

фулдæр нæ бауадздзæнæнцæ .
фулдæр нæ ба- уадз -дзæнæнцæ
больше NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL PREF разрешать,пускать,оставлять FUT.3PL

1.5. **Фарæ еци бæрæггæнæн исхъæрттæй 11 проценттей**
фарæ еци бæрæггæнæн ис- хъæрд -æй процент -т -ей
прошлый.год тот признак PREF достигать PST.INTR.3SG процент PL GEN.PRN

уæнгæ .
уæнгæ
до

1.6. **Зæрдæ нин куд ивæрунцæ , гъуддаг**
зæрд -æ нин куд ивæр -унцæ гъуддаг
сердце NOM 1PL.ENCL.DAT как/как-то,именно класть,ставить PRS.3PL дело,событие

уотæ ку рауайа , уæддæр нæ
уотæ ку ра- уай -а уæддæр нæ
так когда/если PREF бежать/течь SUBJ.3SG все.же NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL

царди **уавæртæ** **ести**
цард -и уавæр -т -æ ести
жить.PART.PST/жизнь GEN/INESS условие/положение,сущность,ситуация PL NOM что-нибудь
фæххуæздæр **уодзæнæнцæ** , **е** **гурусхаг** **æй** .
фæх- хуæз -дæр уодзæнæнцæ е -аг æй
PREF хороший COMPAR/FOC быть.FUT.3PL 3SG/POSS.3SG сомнение SUF быть.PRS.3SG

1.7. **Уомæн** **æма** **хецæн** **товартæ** **æ**
уомæн æма хецæн товар -т -æ æ
он,она.DAT и/но/чтобы/что отдельный товар PL NOM POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN
лæггадæ-кæнуни **туххæй** **зингæ**
лæггад -æ кæн -ун -и туххæй зин -гæ
услуга NOM делать INF/PRS.1SG GEN/INESS ради,из-за/о появляться,казаться CONV
фæббæрзонддæр **уодзæнæнцæ** .
фæб- бæрзонд -дæр уодзæнæнцæ
PREF высота COMPAR/FOC быть.FUT.3PL

1.8. **Мæнæ уæхуæдтæ кæсетæ** :
мæнæ уæхуæдтæ кæс -етæ
вот 2PL.REFL смотреть/читать/казаться PRS.2PL
ЦАРДИУАГОН-КОММУНАЛОН **ХÆДЗАРАДÆ**
цард -и уаг -он коммунал -он хæдзарад -æ
жить.PART.PST/жизнь GEN/INESS нрав,норма,традиция ADJ коммунальный ADJ хозяйство NOM
.

paragraph 2.

2.1. **Евгъуд** **анзи** **тæккæ** **устурдæр** **фудæнхæ** **адтæй**
евгъуд анз -и тæккæ устур -дæр фудæнх -æ адтæй
прошлый год GEN/INESS как.раз большой COMPAR/FOC ненависть NOM быть.PST.3SG
аци **къабази** **феддонти** **ирæзт** **-** **фæффулдæр**
аци къабаз -и феддон -т -и ирæзт - фæф- фулдæр
этот конечность/отрасль GEN/INESS долг/плата PL GEN/INESS расти.PART.PST PREF больше
æнцæ 33 **проценттей** **бæрцæ** .
æнцæ процент -т -ей бæрцæ
быть.PRS.3PL процент PL GEN.PRN количество

2.2. **Нур** **нин** **куд** **зæгъунцæ** , **уотемæй** **январæй**
нур нин куд зæгъ -унцæ уотемæй январ -æй
теперь 1PL.ENCL.DAT как/как-то,именно сказать PRS.3PL таким.образом январь ABL
фæстæмæ **се** ’ **ргъти** **ирæзт** **еуцæйбæрцæдæр** **урæд**
фæстæмæ се ргъ -т -и ирæзт еуцæйбæрцæдæр урæд
назад POSS.3PL цена PL GEN/INESS расти.PART.PST остановка
уодзæнæй **-** **тарифти** **фæдбæл** **Федералон** **служби**
уодзæнæй - тариф -т -и фæд -бæл федералон служб -и
быть.FUT.3SG тариф PL GEN/INESS след SUPER федеральный служба GEN/INESS

унаффæмæ **гæсгæ** **æргътæ** **гъæуама** **исирæзонцæ** 10 - 20
унафф -æмæ гæсгæ æргъ -т -æ гъæуама ис- ирæз -онцæ -
совет/решение ALL судя цена PL NOM должно.быть PREF расти PST.TR.3PL
проценттæй **фулдæр** .
процент -т -æй фулдæр
процент PL ABL больше

2.3. **Цæрæнуат** **гъар** **кæнуни** **фæдбæл** **феддуйнæгтæ**
цæрæнуат гъар кæн -ун -и фæд -бæл федд -уйнæг -т -æ
жилище тепло делать INF GEN/INESS след SUPER PART.FUT PL NOM
ма **исирæзонцæ** 10,4 - 20 **проценттæй** **фулдæр** ,
ма ис- ирæз -онцæ - процент -т -æй фулдæр
NEG/ещё/и/но/чтобы/что PREF расти SUBJ.3PL процент PL ABL больше
цæрæнуатбæл **федуни** **туххæй** **ба** 10,3 - 20 **проценттей**
цæрæнуат -бæл фед -ун -и туххæй ба - процент -т -ей
жилище SUPER платить INF GEN/INESS ради,из-за/о CONTR процент PL GEN.PRN
уæнгæ .
уæнгæ
до

2.4. **Раст** **зæгъгæй** , **еци** **къабази** **лæггæдтæбæл**
раст зæгъ -г -æй еци къабаз -и лæггæд -т -æбæл
правда/прямой сказать CONV ABL тот конечность/отрасль GEN/INESS услуга PL SUPER
гъæуама **фист** **цæуа** 100 **процентти** , **зæгъгæ** , **ци**
гъæуама фист цæу -а процент -т -и зæгъ -гæ ци
должно.быть платить идти SUBJ.3SG процент PL GEN/INESS сказать CONV что
регионти **исунаффæ** **кодтонцæ** , **уоми**
регион -т -и ис- унафф -æ код -т -онцæ уоми
регион PL GEN/INESS PREF совет/решение NOM делать TR PST.TR.3PL там/он,она.INESS
æргъти **ирæзт** **уодзæнæй** **дзæвгарæ**
æргъ -т -и ирæзт уодзæнæй дзæвгарæ
цена PL GEN/INESS расти.PART.PST быть.FUT.3SG значительный,большой
минкъийдæр , **уæхæн** **унаффæ** **кæми** **нæма**
минкъий -дæр уæхæн унафф -æ кæми нæма
маленький COMPAR/FOC такой совет/решение NOM где еще.не
рахастонцæ , **уонæй** .
ра- хаст -онцæ уонæй
PREF нести,уносить PST.TR.3PL они.ABL

paragraph 3.

3.1. **БЕНЗИН** .
БЕНЗИН
бензин

3.2. **Евгъуд анзи артаги аргъ бауорамун**
евгъуд анз -и артаг -и аргъ ба- уорам -ун
прошлый год GEN/INESS топливо GEN/INESS цена PREF тормозить INF/PRS.1SG
бантæстæй æрмæстдæр
ба- нтæст -æй æрмæст -дæр
PREF удаваться/появляться PST.INTR.3SG только COMPAR/FOC
хецауади фæрци : артаг
хецау -ад -и фæрци арт -аг
хозяин/свекр/начальник SUF GEN/INESS благодаря,с.помощью огонь SUF
уадзгутæ æргътæ нæ
уадз -гу -т -æ æргъ -т -æ нæ
разрешать,пускать,оставлять PART.PRS PL NOM цена PL NOM NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL
фæууæлдæр кодтонцæ .
фæу- уæл -дæр код -т -онцæ
PREF наверху COMPAR/FOC делать TR PST.TR.3PL

3.3. **Æрцæуæг анзи дæр хецауадæ еци**
æр- цæу -æг анз -и дæр хецауад еци
PREF идти PART.PRS год GEN/INESS FOC правительство,начальство тот
хузи ку нæ
хуз -и ку нæ
цвет/внешность,вид GEN/INESS когда/если NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL
байархайонцæ , уæд артаги æргътæ
ба- йархай -онцæ уæд артаг -и æргъ -т -æ
PREF действовать,стараться SUBJ.3PL тогда/быть.IMP.3SG топливо GEN/INESS цена PL NOM
уалдзæгмæ дзæвгарæ исгæпп кæндзæнæнцæ , фал , кай
уалдзæг -мæ дзæвгарæ ис- гæпп кæн -дзæнæнцæ фал
весна ALL значительный,большой PREF прыжок делать FUT.3PL однако
зонуй , берæ ба нæ (базаради
зон -уй берæ ба нæ базарад -и
знать,уметь PRS.3SG много CONTR NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL торговля GEN/INESS
фулдæр бæрæгзонгути
фулдæр бæрæг зон -гу -т -и
больше известный/определенный знать,уметь PART.PRS PL GEN/INESS
нимадмæ гæсгæ - 3 - 5 процентти).
нимад -мæ гæсгæ - - процент -т -и
считать/уважать.PART.PST/счет ALL судя процент PL GEN/INESS

3.4. **Уой фæсте дæр иразæнцæ , минкъийдæргайæй ..**
уой фæсте дæр ирæзт -æнцæ минкъий дæрга -йæй
быть.SUBJ.3PL/он,она.GEN за FOC расти PST.INTR.3PL маленький ABL

3.5. **Нæ зонæн ,**
нæ зон -æн
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL знать,уметь PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ

æцæгæй куд уодзæнæй , уой .
æцæг -æй куд уодзæнæй уой
правда,истина ABL как/как-то,именно быть.FUT.3SG быть.SUBJ.3PL/он,она.GEN

3.6. **Фал еу гъуддаг æнæдузæрдуггагæй**
фал еу гъуддаг æнæ- дузæрдугг -аг -æй
однако ITER/один дело,событие без сомнение/сомневающийся SUF ABL

зонæн : артаги æргъты
зон -æн артаг -и æргъ -т -æ
знать,уметь PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ топливо GEN/INESS цена PL NOM

фулдæрдæр кæнуни кой куддæр
фулдæр -дæр кæн -ун -и кой куддæр
больше COMPAR/FOC делать INF GEN/INESS слух,молва/забота/намек однажды

райгъусуй , уотæ æндæр товартæ æма
ра- йгъус -уй уотæ æндæр товар -т -æ æма
PREF слышать/быть.слышным PRS.3SG так другой товар PL NOM и/но/чтобы/что

лæггади туххæй уайтæккæдæр - мæнæ гриппæй карз
лæггад -и туххæй уайтæккæ -дæр - мæнæ грипп -æй карз
услуга GEN/INESS ради,из-за/о сразу COMPAR/FOC вот грипп ABL сильный/строгий

сæйги бауæргъæди тæвдæ уотæ райрæзунцæ .
сæй -г -и бауæргъæд -и тæвд -æ уотæ ра- йрæз -унцæ
болеть CONV GEN/INESS вещество GEN/INESS тепло NOM так PREF расти PRS.3PL

3.7. **Уæхуæдтæ ' й зонетæ : æрæги маршрутон**
уæхуæдтæ æй зон -етæ æрæги маршрутон
2PL.REFL 3SG.ENCL.GEN знать,уметь PRS.2PL недавно маршрутный

такситы цæуни феддон 1,4 хатти фæффулдæр
такси -т -и цæ -ун -и феддон хатт -и фæф- фулдæр
такси PL GEN/INESS идти INF GEN/INESS долг/плата характер/раз GEN/INESS PREF больше

æй .
æй
быть.PRS.3SG

3.8. **Æвæдзи , нæ паддзахади**
æвæдзи нæ паддзахад -и
очевидно NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL государство GEN/INESS

социалон-экономикон политикæ кæмæй аразгæ ' й
социалон-экономикон политик -æ кæмæй араз -гæ æй
социално-экономический политика/политик NOM кто.ABL изготовлять CONV быть.PRS.3SG

, етæ дæр карз сæйгæ ' нцæ - кенæ цæсгомæй , кенæ
етæ дæр карз сæй -гæ æнцæ - кенæ цæсгом -æй кенæ
они,те FOC сильный/строгий болеть CONV быть.PRS.3PL или лицо ABL или

ба ацъагъуæй ?
ба ацъагъу -æй
CONTR умение ABL

3.9. .. **Æндæр ба адæми тухст**
æндæр ба адæм -и тухст
другой CONTR народ GEN/INESS пробираться/переживать.PART.PST/обеспокоенный

куд нецæмæ дарунцæ ?
куд не- цæмæ дар -унцæ
как/как-то,именно NEG что.ALL (со)держать/быть.обязанным/считаться PRS.3PL

3.10. **Æма нæ хъæбæрдæр ци**
æма нæ хъæбæр -дæр ци
и/но/чтобы/что NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL очень/сильный,крепкий COMPAR/FOC что

гъæуй , **æнæ фæццæрæн**
гъæ -уй æнæ фæц- цæр -æн
нуждаться/быть.нужным PRS.3SG без PREF жить PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ

цæмæй нæййес , **уони æргътæ уотæ**
цæмæй нæ- ййес уони æргъ -т -æ уотæ
чтобы/что.ABL NEG EXT они.GEN/POSS.3PL цена PL NOM так

исæндадзунцæ æма адæймаги зæрдæ бунтон
ис- æндадз -унцæ æма адæймаг -и зæрд -æ бунтон
PREF клепать/лепить PRS.3PL и/но/чтобы/что человек GEN/INESS сердце NOM совершенно

бамæгур уй .
ба- мæгур уй
PREF бедный быть.PRS.3SG

3.11. **Зæгъæн** : **ДЗОЛ** , **ФИД** , **ÆХСИР** .
зæгъ -æн дзол фид ÆХСИР
сказать PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ хлеб отец/мясо молоко

3.12. **Аци фарста бæлвурд ка зонуй** , **уонæмæ гæсгæ æргъти**
аци фарста бæлвурд ка зон -уй уонæмæ гæсгæ æргъ -т -и
этот вопрос точный кто знать,уметь PRS.3SG они.ALL судя цена PL GEN/INESS

исирæзт рæстæмбес нимадæй
ис- ирæзт рæст æмбес нимад -æй
PREF расти.PART.PST правда/прямой половина/пополам считать/уважать.PART.PST/счет ABL

уодзæнæй 10 **процентемæй фулдæр** .
уодзæнæй процент -т -емæй фулдæр
быть.FUT.3SG процент PL ABL.PRN больше

3.13. **Бæсти гъæуууон хæдзаради министр Гордеев Алексей рагацау**
бæсти гъæуууон хæдзарад -и министр Гордеев Алексей рагацау
вместо сельский хозяйство GEN/INESS министр Гордеев Алексей заранее

загъта , **гъома** , **уомæн æнæ уотæ уæн нæййес** : «
загът -а гъома уомæн æнæ уотæ уæн нæ- ййес
сказать PST.TR.3SG DISC он,она.DAT без так быть.SUBJ.1PL NEG EXT

Отставание роста цен на продовольствие от всех других цен не может длиться всегда ».

3.14. **Куд зæгъунцæ** , **уотемæй аци анзи фиццаг**
куд зæгъ -унцæ уотемæй аци анз -и фиццаг
как/как-то,именно сказать PRS.3PL таким.образом этот год GEN/INESS первый

квартали **дзоли** **аргъ** 8 - 10 **процентей** **бæрцæ**
квартал -и дзол -и аргъ - процент -т -ей бæрцæ
квартал GEN/INESS хлеб GEN/INESS цена процент PL GEN.PRN количество
фæффулдæр **уодзæнæй** .
фæф- фулдæр уодзæнæй
PREF больше быть.FUT.3SG

3.15. **НÆ** **МИЗД** **БА** ?
нæ мизд ба
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL зарплата CONTR

3.16. **Кедæрти** **халæ** **исхаудтæй** :
кедæр -т -и хал -æ ис- хаудт -æй
чей-то,чужой PL GEN/INESS нитка/жребий NOM PREF падать PST.INTR.3SG
сæ **мизд** **фæффулдæр** **уодзæнæй**
сæ мизд фæф- фулдæр уодзæнæй
POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN зарплата PREF больше быть.FUT.3SG
хъалонæвæрдади **специалисттæн** (62,5
хъалон æвæрдад -и специалист -т -æн
налог накопление/обложение GEN/INESS специалист PL PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ
процентти) **æма** **экономисттæн** (61,5
процент -т -и æма экономист -т -æн
процент PL GEN/INESS и/но/чтобы/что экономист PL PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ
процентти), **сауæнгæ** **къулертæмæ** **дæр** **пайда** **хауй** (36,8
процент -т -и сауæнгæ къулер -т -æмæ дæр пайда хау -й
процент PL GEN/INESS даже курьер PL ALL FOC польза падать PRS.3SG
процентти).
процент -т -и
процент PL GEN/INESS

3.17. **Еци** « **амондгун** » **категоритæ** **фулдæр** **бюджетон**
еци амонд -гун категори -т -æ фулдæр бюджетон
тот счастье/сострадание ADJ категория PL NOM больше бюджетный
къабазæ ’ **нцæ** .
къабаз -æ æнцæ
конечность/отрасль NOM быть.PRS.3PL

3.18. **Фал** **фулдæр** **адæми** **уавæр** **ба**
фал фулдæр адæм -и уавæр ба
однако больше народ GEN/INESS условие/положение,сущность,ситуация CONTR
куд **уодзæнæй** ... **Уой** **туххæй**
куд уодзæнæй уой туххæй
как/как-то,именно быть.FUT.3SG быть.SUBJ.3PL/он,она.GEN ради,из-за/о
бæлвурддæр **дзордзинан** **нæ** **газзети**
бæлвурд -дæр дзор -дзинан нæ газзет -и
точный COMPAR/FOC говорить FUT.1PL NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL газета GEN/INESS

иннæ номерти , фал нур ба ма
инн -æ номер -т -и фал нур ба ма
другой NOM номер PL GEN/INESS однако теперь CONTR NEG/ещё/и/но/чтобы/что
еу фарста : гæр , тухст
еу фарста гæр тухст
ITER/один вопрос разве пробираться/переживать.PART.PST/обеспокоенный
уавæри ци адæм бахаунцæ
уавæр -и ци адæм ба- ха -унцæ
условие/положение,сущность,ситуация GEN/INESS что народ PREF падать PRS.3PL
æргъти æрра æсхъиудтити бæлахæй ,
æргъ -т -и æрра æсхъиуд -т -ит -и бæлах -æй
цена PL GEN/INESS сумасшедший отскакивать.PART.PST PL PL GEN/INESS бедствие ABL
уонæн нецæмæй ес фæййагъаз кæнуни
уонæн не- цæмæй ес фæй- йагъаз кæн -ун -и
они.DAT NEG чтобы/что.ABL EXT PREF помощь,польза делать INF GEN/INESS
мадзал ?
мадзал
способ,возможность

3.19. **Æнгъæлдæн , ес .**
æнгъæлдæн ес
наверное EXT

3.20. **Мæнæ æрæги центрон газзеттæй еуеми финстонцæ :**
мæнæ æрæги центр -он газзет -т -æй еу -еми финст -онцæ
вот недавно центр ADJ газета PL ABL один INESS.PRN писать PST.TR.3PL
Башкирий хецауадæ æхе хъæппæресæй
Башкири -й хецауад æхе хъæппæрес -æй
Башкирия GEN/INESS правительство,начальство 3SG.REFL.GEN/POSS.REFL.3SG инициатива ABL
хъæбæр карзæй æ цæстæ
хъæбæр карз -æй æ цæст -æ
очень/сильный,крепкий сильный/строгий ABL POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN глаз NOM
даруй товартæ æма
дар -уй товар -т -æ æма
(со)держать/быть.обязанным/считаться PRS.3SG товар PL NOM и/но/чтобы/что
лæггæдти æргътæмæ , сæ бæрцæ
лæггæд -т -и æргъ -т -æмæ сæ бæрцæ
услуга PL GEN/INESS цена PL ALL POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN количество
нисангонд цæуй , госрегулирование
нисан -гонд цæу -й госрегулирование
метка,цель/смысл,признак делать.PART.PST идти PRS.3SG госрегулирование
ке хонунцæ , уомæ гæсгæ .
ке хон -унцæ уомæ гæсгæ
кто,что.GEN/что называть/приглашать PRS.3PL он,она.ALL судя

3.21. **Анзи райдайæнæй**
анз -и ра- йдай -æн -æй
год GEN/INESS PREF начинать(ся) PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ ABL

иснисан кодтонцæ , адæми ка
ис- нисан код -т -онцæ адæм -и ка
PREF метка,цель/смысл,признак делать TR PST.TR.3PL народ GEN/INESS кто

нæ батухсун кæндзæнæй ,
нæ ба- тухс -ун кæн -дзæнæй
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL PREF пробираться/переживать INF/PRS.1SG делать FUT.3SG

уæхæн æргъти[29] **позиций фæдбæл :**
уæхæн æргъ -т -и позици -й фæд -бæл
такой цена PL GEN/INESS позиция GEN/INESS след SUPER

хуастæ æма медицинон препараттæ ,
хуас -т -æ æма медицинон препарат -т -æ
сено/лекарство,средство PL NOM и/но/чтобы/что медицинский препарат PL NOM

сувæллæнттæн хуæруйнæгтæ , газ ,
сувæллæн -тт -æн хуæр -уйнæг -т -æ газ
ребенок PL DAT есть/разъедать/размывать/чесаться PART.FUT PL NOM газ

электрон æма гъари энерги ,
электрон æма гъар -и энерги
электрон,электронный,электрический и/но/чтобы/что тепло GEN/INESS энергия

цардиуагон-коммуналон
цард -и уаг -он коммунал -он
жить.PART.PST/жизнь GEN/INESS нрав,норма,традиция ADJ коммунальный ADJ

хæдзаради лæггæдтæ , горæттаг транспорти
хæдзарад -и лæггæд -т -æ горæттаг транспорт -и
хозяйство GEN/INESS услуга PL NOM городской/горожанин транспорт GEN/INESS

цæун , ритуалон (зиани гъуддаги)
цæ -ун ритуал -он зиан -и гъуддаг -и
идти INF/PRS.1SG ритуал ADJ вред/покойник GEN/INESS дело,событие GEN/INESS

лæггæдтæ æма æндæртæ .
лæггæд -т -æ æма æндæр -т -æ
услуга PL NOM и/но/чтобы/что другой PL NOM

3.22. **Уой фæдбæл республики**
уой фæд -бæл республик -и
быть.SUBJ.3PL/он,она.GEN след SUPER республика GEN/INESS

хецауадæ рахаста сæрмагонд
хецауад -æ ра- хаст -а сæрмагонд
правительство,начальство NOM PREF нести,уносить PST.TR.3SG собственный/собственность

унаффæ .
унафф -æ
совет/решение NOM

3.23. **Ами уотæ зæгъунцæ , гъома , « никто не собирается отменять в**
ами уотæ зæгъ -унцæ гъома не
здесь так сказать PRS.3PL DISC
Башкирии рыночные отношения , - они борются с « диким рынком ».
-

3.24. **Еу загъдæй , уæхæн тох адæми**
еу загъд -æй уæхæн тох адæм -и
ITER/один сказать.PART.PST/спор,ссора ABL такой борьба народ GEN/INESS
зæрдæмæ куд нæ фæццæудзæнæй , кæд
зæрд -мæ куд нæ фæц- цæу -дзæнæй кæд
сердце ALL как/как-то,именно NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL PREF идти FUT.3SG когда/если
æма æ нисан æй уонæн
æма æ нисан æй уонæн
и/но/чтобы/что POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN метка,цель/смысл,признак 3SG.ENCL.GEN они.DAT
хуарз ракæнун .
хуарз ра- кæн -ун
хороший PREF делать INF/PRS.1SG
3.25. **Махмæ ба уæхæн тох рапарахат кæнуни нифс**
махмæ ба уæхæн тох ра- парахат кæн -ун -и нифс
мы.ALL CONTR такой борьба PREF обилие делать INF GEN/INESS надежда,опора
ескæмæ ескæд фæззиндзæнæй ?..
ескæмæ ескæд фæз- зин -дзæнæй
куда-то когда-то PREF появляться,казаться FUT.3SG
3.26. **Хезæн** ... **Æнгъæлмæ**
хез -æн æнгъæл -мæ
взбираться PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ надежда ALL
кæсунæй дæр , мийййаг , ку
кæс -ун -æй дæр мийййаг ку
смотреть/читать/казаться INF/PRS.1SG ABL FOC разве когда/если
нæ фæллайæн .
нæ фæллай -æн
NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL уставать PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ
3.27. **Нерæнгæ ба , нæ поэттæй еуей**
нерæнгæ ба нæ поэт -т -æй еу -ей
до.сих.пор CONTR NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL поэт PL ABL один GEN.PRN
загъдау , « рæстæг мæйдармæ æ рохс
загъд -ау рæстæг мæйдар -мæ æ рохс
сказать.PART.PST/спор,ссора EQU время тьма ALL POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN свет
бæнттæ соруй - ледзæн мах
бæн -тт -æ сор -уй - ледз -æн мах
день/возможность PL NOM прогонять/догонять PRS.3SG бежать NMLZ мы.NOM/GEN

cæ	**фæдбæл**	...»
cæ	фæд -бæл	
POSS.3PL/3PL.ENCL.GEN	след SUPER	